

L'Hospital
de la Santa Creu
i Sant Pau

Un centre de coneixement i d'investigació al cor de Barcelona

La docència i la recerca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau són un dels seus pilars bàsics de funcionament i progrés. Al llarg dels anys, l'Hospital s'ha convertit en una indiscutible plataforma de transmissió de coneixements per a metges, infermeres i altres professionals de les ciències de la salut.

Docència des d'antic

L'any 1401, el rei Martí l'Humà va fundar l'Estudi General de Medicina i Arts, els primers estudis superiors de medicina a la ciutat. El 1450, el Consell de Cent va acceptar de posar en marxa uns Estudis per millorar el sistema docent de medicina de Barcelona.

Amb el Decret de Nova Planta de 1716, Barcelona va perdre els estudis universitaris, que es van traslladar a Cervera. La docència va continuar, però, gràcies a l'activitat del Reial Col·legi de Cirurgia.

S'han de destacar les figures de Pere Virgili, fundador del Reial Col·legi de Cirurgia, i el seu deixeble Antoni de Gimbernat, cirurgià major de l'Hospital, director del Col·legi i personalitat mèdica internacional.

Pere Virgili

Antoni de Gimbernat

El fet que la Facultat de Medicina es traslladés el 1906 al recentment creat Hospital Clínic, no va interrompre l'activitat docent, sinó que va estimular una activíssima docència de moltes de les noves especialitats al nou Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Així es van crear les famoses Escoles de Postgraduats.

Reial Col·legi de Cirurgia, seu de la Facultat de Medicina fins l'any 1906

El Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona (1764), construït en terrenys de l'Hospital de la Santa Creu, va ser clau en el progrés de la medicina. Al seu amfiteatre anatómic, que encara es conserva, s'hi realitzaven autòpsies i disseccions a la vista de metges i estudiants. Els professors havien de ser cirurgians de l'Hospital, que de fet va actuar com a Facultat de Medicina. Avui és la seu de la Reial Acadèmia de Medicina, constituïda el 1770.

L'Hospital, primera seu de la nova Universitat Autònoma de Barcelona

L'any 1968, es va fundar la Universitat Autònoma de Barcelona, i l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau va acollir-ne el deganat al pavelló de l'Administració. Dos anys després, es va iniciar la construcció del Campus de la UAB a Bellaterra. Fruit d'aquella relació prové la unitat docent de la Facultat de Medicina. El primer curs, la UAB va tenir 147 alumnes, que van seguir una proposta docent innovadora i amb un enfocament molt pràctic.

Ratificació del conveni entre la UAB i l'Hospital el 1970

Centre universitari i de formació continuada

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau acull quatre centres universitaris adscrits a la Universitat Autònoma de Barcelona:

- la primera unitat docent de la Facultat de Medicina
- l'Escola Universitària d'Infermeria
- l'Escola de Patologia del Llenguatge
- l'Escola de Teràpia Familiar

L'Hospital acull cada any més de 1.600 alumnes:

- 280 de Medicina
- 250 MIR
- 500 d'Infermeria
- 10 residents d'Infermeria
- 445 de Patologia del Llenguatge
- 194 de Teràpia Familiar

La vinculació amb la Universitat Autònoma de Barcelona també ha permès que l'Hospital formi part del patronat de les fundacions Doctor Robert (que ofereix programes de formació continuada en l'àmbit de les ciències de la salut) i la Biblioteca Josep Laporte (centre de documentació per a professionals de la salut).

De l'escola d'ATS a l'Escola Universitària d'Infermeria

L'any 1954 es formalitza l'oferta de formació de l'Hospital amb la creació de l'Escola d'Assistents Tècnics Sanitaris (ATS), exclusivament femenina. L'any 1978 se'n va aprovar la conversió en Escola Universitària d'Infermeria i l'adscripció a la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la possibilitat de lliurar la titulació de graduat. El nou enfocament de l'Escola tenia un caire eminentment humanista i centrat en l'atenció integral a la persona.

Actualment la titulació de grau d'Infermeria dins de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior és una realitat, així com el pas dels postgraus a màsters. La voluntat de millora en l'àmbit de la formació té com a objectiu l'increment continuat de la qualitat dels ensenyaments impartits, incidint tant en l'actualització dels mètodes i continguts dels ensenyaments, com en l'adequació a la demanda social, mantenint i potenciant l'estudiant com a eix central del procés.

El curs 2008-2009 es van superar els 500 estudiants a l'Escola, la meitat en la formació del grau en Infermeria i l'altra meitat en cursos de postgrau i formació permanent.

Línies actuals d'avenç i investigació en Infermeria

- bioètica
- pràctica reflexiva infermera
- desigualtats en salut
- impacte de les cures infermeres en la població
- formació de professionals i demanda social

Emprenedors en recerca

La capacitat d'innovació en el sector de la salut i biosanitari contribueixen a crear nous serveis d'alt valor social i econòmic. L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau està entre els centres amb més investigació, i més competitiva, gràcies a les 200 persones que s'hi dediquen exclusivament, a més de l'activitat de recerca dels 3.000 professionals que hi treballen. La investigació traslacional o recerca aplicada beneficia directament la salut dels ciutadans perquè integra els descobriments de la recerca bàsica a la pràctica assistencial.

Principals línies d'investigació

- malalties cardiovasculars
- malalties genètiques i metabòliques
- oncologia i hematologia
- neurologia i malalties mentals
- andrologia i malalties urològiques i nefrològiques

De l'Institut de Recerca al Campus Sant Pau (IIB-Sant Pau)

L'Institut de Recerca de l'Hospital de Sant Pau és la fundació que des de 1992 vehicula l'activitat de recerca de l'Hospital i treballa per la seva projecció científica i social. En el patronat, també hi participen el Consorci Sanitari de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears.

L'Institut de Recerca està en procés d'acreditar-se com a Centre d'Excel·lència en Recerca de Catalunya i com a Institut d'Investigació Biosanitària (IIB-Sant Pau). El futur Campus Sant Pau aglutinarà la tasca investigadora dels centres amb qui es mantenen aliances i sinergies, com ara la Fundació Puigvert, el Centre d'Investigació Cardiovascular, el Banc de Sang i Teixits, la Col·laboració Cochrane, l'Agència de Salut Pública de Barcelona i els centres d'atenció primària.

Per donar cabuda a la creixent activitat científica ja s'han iniciat els passos per a la construcció d'un nou edifici que aculli la investigació dins del mateix recinte de Sant Pau. L'espai disponible per a la recerca es multiplicarà per cinc i enfortirà la relació de l'Institut de Recerca amb l'activitat assistencial de l'Hospital.

